

CLiNIC

Eerste Hulp Bij Internet
Rechtswinkel 'de Clinic'
clinic.nl

Inleiding: Eerste hulp bij internet

Internet is gigantisch. Het is niet meer weg te denken uit onze samenleving. Internet is toegankelijk vóór iedereen en te gebruiken dóór iedereen. Even snel het laatste nieuws lezen, de nieuwste songs downloaden, meediscussiëren op een blog of een aankoop doen via een webwinkel, wie doet dit niet? Maar wanneer begeef je je als internetgebruiker op juridisch glad ijs? Hoewel het internet onbegrensd lijkt, is het heel makkelijk om juridische grenzen te overschrijden. Internetgebruikers weten daarom vaak niet dat ze onrechtmatig handelen.

Deze gids gaat over de meest voorkomende juridische valkuilen voor iedereen die gebruik maakt van het internet: bloggers, 'surfers' en hobbyisten.

Opbouw van deze gids

In deze gids wordt zo simpel mogelijk antwoord gegeven op vragen die spelen bij internetgebruikers. Achtereenvolgens komen aan bod: het auteursrecht, merkenrecht, vrijheid van meningsuiting, privacy, aansprakelijkheid en hyperlinks.

Disclaimer

De antwoorden op de vragen die in deze gids aan bod komen zijn heel kort en bondig geformuleerd. De gids dient als een richtlijn. Dit betekent dat de antwoorden niet op elke situatie één op één toepasbaar zijn. Concrete omstandigheden kunnen een afwijkend antwoord opleveren. De gegeven antwoorden kunnen dan ook niet worden beschouwd al juridisch advies. Voor een passend juridisch advies kan de lezer contact opnemen met de Clinic: www.clinic.nl. De Clinic is niet aansprakelijk voor welke schade dan ook, die op enige wijze ontstaat door en/of voortvloeit uit het gebruik van de informatie in deze gids.

Over de auteurs

De gids 'Eerste hulp bij internet' is tot stand gekomen op initiatief van stichting de Clinic, een gespecialiseerde rechtswinkel op het gebied van Technologie, Media en Communicatie (TMC).

Eerste Hulp Bij Internet van **De Clinic** is in licentie gegeven volgens een Creative Commons Naamsvermelding 3.0 Nederland licentie.

Daarmee staan we je toe om dit werk te kopiëren, distribueren, vertonen, op te voeren, en om afgeleid materiaal te maken dat op dit werk gebaseerd is – maar uitsluitend als je De Clinic vermeldt als maker.

Auteursrecht

Het auteursrecht is bedoeld om te voorkomen dat mensen op een oneerlijke manier kunnen profiteren van de creatieve inspanningen van iemand anders. Als je zomaar alles mocht kopiëren en gebruiken, zouden er nog maar weinig mensen hun best doen om zelf iets creatiefs te maken. Bescherming door het auteursrecht betekent dat niemand jouw werk mag gebruiken zonder jouw toestemming.

Je krijgt bescherming door het auteursrecht vanzelf als je iets maakt waaruit creatieve keuzes blijken (dus zonder dat je iets hoeft te registreren). Daarbij kan je denken aan foto's, boeken, films, muziek en schilderijen. Vaak wordt gedacht dat je alleen auteursrecht kan hebben op kunstzinnige dingen, maar je kan ook auteursrecht hebben op dingen die op het eerste gezicht minder creativiteit vergen, zoals plattegronden, industriële vormgeving of zelfs je aantekeningen bij een vergadering of college.

Aan het einde van dit hoofdstuk vind je een checklist waarmee je gemakkelijk kan zien of je inbreuk maakt op het auteursrecht.

Kan ik met auteursrecht mijn idee beschermen?

Ik heb een leuke tekst/afbeelding gevonden op internet. Mag ik die op mijn website zetten?

Mag ik iemand anders' werk gebruiken ter inspiratie voor een nieuwe creatie?

Wat is embedden van video en mag dat?

Wat moet ik doen als ik een sommatiebrief krijg?

Wat kan ik doen als iemand inbreuk maakt op mijn auteursrecht?

Maar ik wil mijn werk graag delen, hoe doe ik dat?

Heb ik auteursrecht op blogs en of teksten die anderen op mijn site plaatsen?

Mag ik de reacties van bezoekers aanpassen of verwijderen?

Wanneer krijg ik te maken met BUMA, Stemra en SENA?

Checklist auteursrechtinbreuk

Kan ik met auteursrecht mijn idee beschermen?

Het auteursrecht beschermt de uitwerking van een idee en niet het idee als zodanig. Het idee om een boek te schrijven over een verliefd stel uit rivaliserende families is dus niet beschermd, maar wel de uitwerking ervan in het uiteindelijke boek. Daarbij is het belangrijk om in de gaten te houden dat de bescherming niet rust op het boek zelf (het stoffelijke exemplaar dat je kan kopen in de winkel), maar op de zogenaamde ‘geestelijke schepping’ van de auteur.

De makkelijkste manier om toch enige bescherming te krijgen, is door je idee geheim te houden. Wanneer je het toch met iemand over je idee wil hebben, kan je diegene een geheimhoudingsverklaring laten tekenen.

Veel mensen denken dat ze hun idee kunnen beschermen door het op te sturen naar de Belastingdienst. De Belastingdienst zet dan een datumstempel op je document en stuurt het terug. Dit zal in een rechtszaak niet doorslaggevend bewijzen dat jij de maker bent, maar het kan wel helpen om het aannemelijk te maken dat jij eerder was met de uitwerking van het idee. Bij de notaris kan je ook een document laten registreren. Dit geldt wel als bewijs van het feit dat je op die datum jouw uitwerking hebt laten vastleggen. Dat kan heel handig zijn wanneer je in een discussie terecht komt over wie auteursrecht heeft, omdat je in ieder geval kan bewijzen dat je het idee als eerste had. Registratie bij de notaris betekent echter nog niet dat je auteursrecht hebt op het idee. Het is slechts een bewijshulpmiddel.

Ik heb een leuke tekst/afbeelding gevonden op internet. Mag ik die op mijn website zetten?

Een afbeelding of tekst mag je niet zomaar gebruiken. Op de meeste teksten en afbeeldingen die je op internet vindt zal namelijk auteursrecht rusten (dat geldt trouwens ook voor muziek of filmpjes). Dat is al zo als er enige mate van creativiteit in zit.

Auteursrecht betekent dat je de afbeelding of de tekst niet mag gebruiken zonder toestemming van de maker. Het noemen van de bron is dus niet voldoende. Ook maakt het voor de toepassing van auteursrecht niet uit of je het gebruikt voor een website met of zonder winstoogmerk. Als je inbreuk maakt op het auteursrecht van een ander ben je aansprakelijk voor de schade die wordt geleden door die inbreuk.

Op het auteursrecht zijn wel uitzonderingen mogelijk, maar deze zijn heel beperkt. Zo mag je bijvoorbeeld wel een gedeelte van een tekst citeren als je een recensie schrijft. Ook maak je geen inbreuk als een kunstwerk toevallig op de achtergrond van een foto staat. Verder vervalt het auteursrecht op een werk 70 jaar na de dood van de maker. Op de Mona Lisa rust dus bijvoorbeeld geen auteursrecht meer. Of je in aanmerking komt voor een uitzondering, hangt van heel veel omstandigheden af. Het is dus lastig om hier een algemeen oordeel over te geven. Voor een advies kan je terecht bij de Clinic.

Er zijn ook werken die wel auteursrechtelijk beschermd zijn, maar waarvan de maker het niet erg vindt als je ze gebruikt. De maker kan dan een licentie bij het werk vermelden. Vaak wordt

daarvoor een Creative Commons licentie gebruikt. Dan wordt in simpele taal uitgelegd wat je wel mag met het werk en wat niet. Je kan in Google (met de functie 'geavanceerd zoeken') aangeven dat je alleen werken wil vinden met een dergelijke licentie.

Mag ik iemand anders' werk gebruiken ter inspiratie voor een nieuwe creatie?

Vrijwel alle creatieve werken zijn gebaseerd op inspiratie uit andere bronnen. Je laten inspireren door andermans werk mag dan ook gewoon. Je moet gaan oppassen als je het werk van iemand anders ook daadwerkelijk in je nieuwe creatie gebruikt. Je mag een foto van een ander bijvoorbeeld niet bewerken en op je website zetten; zelfs niet als je de foto spiegelt, kleuren toevoegt of de foto anders uitsnijdt.

Het ingewikkelde van dit soort dingen is dat je zelf wel automatisch auteursrecht krijgt op de nieuwe foto, maar dat je tegelijkertijd inbreuk maakt op het auteursrecht op de oorspronkelijke foto. Er zitten als het ware twee lagen auteursrecht op het uiteindelijke werk; het auteursrecht op het oorspronkelijke werk en het auteursrecht op de bewerking. Dat betekent dat degene die de bewerking wil gebruiken niet alleen jouw toestemming moet vragen, maar ook die van de oorspronkelijke fotograaf.

Wat is embedden van video en mag dat?

Embedden is het afspelen van een video op een website, zonder gebruik te maken van een externe video player; de video is bij embedden geïntegreerd in de website zelf. Embedden is dus iets anders dan linken naar een video. Dan wordt de gebruiker namelijk naar een andere website geleid.

Dit onderscheid is relevant voor de vraag of embedden inbreuk kan maken op auteursrecht. De auteursrechthebbende heeft namelijk als enige het recht om zijn filmpje openbaar te maken. Hyperlinken wordt niet gezien als openbaar maken, omdat het filmpje ergens anders al openbaar is en dus niet zelf op jouw website staat. Embedden kan misschien wel onder openbaar maken vallen, omdat het filmpje dan wel op jouw website staat. Hierover zijn juristen het nog niet helemaal eens. Wie het zekere voor het onzekere wil nemen, kan dus het beste om toestemming vragen.

Wat moet ik doen als ik een sommatiebrief krijg?

Als je inbreuk maakt op het auteursrecht of een ander recht, kan het gebeuren dat je een sommatiebrief krijgt. Een sommatiebrief is een brief van (meestal) een advocatenkantoor waarin ze je wijzen op een inbreuk en eisen dat je daarmee stopt. Vaak wordt er ook een bedrag aan schadevergoeding gevorderd. Dit soort brieven kan heel intimiderend zijn, maar raak niet meteen in paniek. Alleen een rechter kan uiteindelijk bepalen of de claim terecht is en of je schadevergoeding moet betalen.

Wat je eerst moet doen is controleren of je ook echt inbreuk maakt en of jij degene bent die daarvoor aansprakelijk is (kijk voor meer informatie onder andere in het hoofdstuk over aansprakelijkheid). Is dat het geval, zorg dan dat je zo snel mogelijk al het inbreukmakende materiaal van je website verwijdert. Maak voor de zekerheid even een screenshot van hoe je website eruit ziet en bewaar alle correspondentie. Soms is het handig om een brief terug te schrijven, maar kijk uit met wat je daar in zet. Alles wat je schrijft kan later tegen je gebruikt worden. In veel gevallen is het daarom verstandig om, voordat je een brief gaat schrijven, enig juridisch advies in te winnen. Voor een gratis advies kan je terecht bij de Clinic.

De bedragen aan schadevergoeding die in sommatiebrieven worden genoemd, zijn vaak erg hoog. Als je inbreuk maakt moet je in beginsel de geleden schade vergoeden. Dit mag echter niet meer zijn dan de daadwerkelijk geleden schade. De daadwerkelijk geleden schade kan bijvoorbeeld het bedrag zijn dat normaal gesproken wordt gevraagd voor het gebruik van de tekst of afbeelding. Voor een boete daar bovenop is dus geen plaats.

Als je de gevraagde schadevergoeding niet betaalt, loop je het risico dat ze een procedure voor de rechter beginnen. Dit kan erg duur uitvallen. Een schikking proberen te treffen is daarom vaak verstandiger.

Wat kan ik doen als iemand inbreuk maakt op mijn auteursrecht?

Het kan natuurlijk ook gebeuren dat een ander gebruik maakt van jouw creatieve inspanningen. Als iemand inbreuk maakt op je auteursrecht kan je het volgende doen.

Het makkelijkste is natuurlijk een bericht sturen naar de inbreukmaker. Veel mensen weten namelijk niet dat ze inbreuk plegen. Je kunt in de brief vragen of ze het betreffende materiaal willen verwijderen.

Als dat niet werkt, kan je ervoor kiezen om professionele rechtshulp in te schakelen, maar je kan ook proberen de hosting provider van de website aan te schrijven. Wanneer het duidelijk is dat op een bepaalde website inbreuk wordt gemaakt op je auteursrecht, is de provider namelijk verplicht om die informatie te verwijderen of ontoegankelijk te maken. Verderop vind je meer informatie over de aansprakelijkheid van internet serviceproviders.

Maar ik wil mijn werk graag delen, hoe doe ik dat?

Sommige mensen vinden het helemaal niet erg als anderen hun werk gebruiken. Vaak is het voor een beginnend fotograaf juist prettig als zijn foto's verspreid worden over het internet. Zo krijgt hij meer bekendheid.

Als je het gebruik van je werk wil toestaan, kan je gebruik maken van een Creative Commons licentie. Dat is eigenlijk gewoon een stuk tekst waarin staat dat het werk gebruikt mag worden. Je hoeft alleen maar bij je werk te vermelden dat het beschikbaar is onder een Creative Commons licentie met een link naar de tekst van de licentie op de website van Creative Commons (www.creativecommons.nl).

Er zijn verschillende soorten licenties. Je kan ervoor kiezen om alle soorten gebruik toe te staan, maar je kan ook voorwaarden stellen. De volgende voorwaarden zijn mogelijk onder een Creative Commons licentie:

- Geen commercieel gebruik: anderen mogen je werk gebruiken, tenzij ze daarmee direct of indirect geld verdienen. Iemand met een hobby website mag je werk dus wel gebruiken, maar een professioneel uitgegeven tijdschrift niet.
- Geen afgeleide werken: anderen mogen je werk gebruiken, maar alleen het originele werk. Ze mogen geen wijzigingen aanbrengen of dingen toevoegen.
- Gelijk delen: als je ervoor kiest dat afgeleide werken wel zijn toegestaan, kan je aangeven dat je wil dat die werken onder dezelfde voorwaarden gepubliceerd worden. Dat betekent dat iemand die een remix van jouw liedje maakt, het ook weer online moet zetten onder dezelfde licentie. Het idee hierachter is dat de hoeveelheid werken onder een Creative Commons licentie zal groeien.

Heb ik auteursrecht op blogs en of teksten die anderen op mijn site plaatsen?

Auteursrecht heb je als je creatieve keuzes maakt bij het schrijven van een tekst. Degene die de tekst heeft geschreven (de maker) en op de site heeft gezet, heeft dus meestal auteursrecht op de tekst. Dat betekent dat je als websitehouder geen rechten hebt op de inhoud van je website die door anderen geplaatst is.

Je kan in je algemene voorwaarden opnemen dat de gebruikers van je website je automatisch toestemming geven voor het gebruiken van de door hen geschreven teksten. Je krijgt dan een zogenaamde licentie. Dat betekent niet dat je de auteursrechten krijgt; je hebt alleen toestemming om de teksten te gebruiken.

Om de auteursrechten te krijgen op de teksten van een ander moet het recht overgedragen worden. Dat kan alleen maar met een schriftelijke overeenkomst. Je kan als websitehouder dus niet in de algemene voorwaarden opnemen dat je het auteursrecht verkrijgt op de teksten die je bezoekers plaatsen.

Mag ik de reacties van bezoekers aanpassen of verwijderen?

Als de reacties auteursrechterlijk beschermd zijn, en dat zijn ze al vrij snel, mag je de teksten niet zomaar aanpassen. Dat is het recht van de maker van de teksten. Je kan proberen meer grip te krijgen op de inhoud van je website, door een gedragscode of reglement op te stellen. Daarin kan je bijvoorbeeld bepalen dat reacties ingekort, verplaatst of aangepast mogen worden door moderators. Je bent dan wel sneller aansprakelijk voor eventuele onrechtmatige inhoud van je website. Hoe meer je je bemoeit met de inhoud van je website, hoe sneller je aansprakelijk bent voor die inhoud.

Berichten helemaal verwijderen is wel toegestaan. Het auteursrecht betekent namelijk niet dat je verplicht bent om de tekst te publiceren. Soms móet je bepaalde berichten zelfs verwijderen. Bijvoorbeeld als een bericht in strijd is met de strafwet of als het bericht inbreuk maakt op iemand anders' auteursrecht of privacy. In het hoofdstuk over aansprakelijkheid lees je hier meer over. Ook moet je het bericht in beginsel verwijderen als degene die het heeft geplaatst daarom vraagt. Hierover lees je ook meer in het hoofdstuk over aansprakelijkheid.

Wanneer krijg ik te maken met BUMA, Stemra en SENA?

BUMA, Stemra en SENA zijn collectieve beheersorganisaties (CBO's). Dat betekent dat zij de rechten beheren van groepen rechthebbenden, die zich bij de CBO hebben aangesloten. Mensen die hun werken willen gebruiken, kunnen bij de CBO terecht voor een licentie. Dat komt er in de praktijk op neer dat je gewoon een bepaald bedrag moet betalen aan de CBO. De CBO verdeelt vervolgens de inkomsten over alle rechthebbenden.

Er zijn heel veel CBO's met elk een eigen vakgebied. Zo incasseert BUMA voor het openbaar maken van muziek en gaat Stemra over reproducties op CD en DVD. Deze twee organisaties werken tegenwoordig samen als BUMA/Stemra. SENA beheert de rechten van uitvoerende kunstenaars. Wil je bijvoorbeeld een opname van een live optreden van een band op internet zetten, dan heb je niet alleen met BUMA/Stemra te maken (voor de muziek), maar ook met SENA (voor de uitvoering).

Je krijgt met BUMA, Stemra en SENA te maken als je auteursrechtelijk beschermde muziek wil gebruiken. Via de websites van deze CBO's kan je gemakkelijk uitzoeken of je daarvoor moet betalen en, zo ja, hoe je dat moet doen.

Checklist auteursrechtinbreuk

1 Is het object dat ik wil gebruiken auteursrechtelijk beschermd?

a. Zijn er creatieve keuzes gemaakt?

De meeste afbeeldingen, teksten en muziek die je op internet vindt zijn auteursrechtelijk beschermd. Om te testen of iets auteursrechtelijk beschermd is, kan je jezelf de vraag stellen of het mogelijk zou zijn dat iemand anders, los van de maker van het werk, tot precies hetzelfde resultaat zou zijn gekomen. Is dat geen reële mogelijkheid, dan zal het object waarschijnlijk auteursrechtelijk beschermd zijn.

Let op dat het dus niet nodig is om iets te registreren of er een copyright notice © bij te vermelden om het auteursrecht te verkrijgen. Het auteursrecht ontstaat helemaal automatisch op het moment dat je iets maakt. Een copyright notice met je naam erbij kan wel handig zijn, omdat het in sommige gevallen voordeel op kan leveren in een rechtzaak.

b. Is het auteursrecht vervallen?

Het auteursrecht vervalt 70 jaar na de dood van de maker. Op werken van Bach en Leonardo da Vinci zal dan ook geen auteursrecht meer zitten. Deze mag je gewoon gebruiken.

2 Wie is de rechthebbende? Van wie heb ik toestemming nodig?

a. Wie heeft het werk gemaakt?

De rechthebbende is in principe altijd de maker van het werk; degene die het bedacht heeft. Heb je het werk zelf gemaakt, dan ben je zelf in de meeste gevallen de rechthebbende en kan je natuurlijk geen inbreuk maken.

b. Is het auteursrecht overgedragen?

In commerciële context wordt het auteursrecht vaak overgedragen, bijvoorbeeld aan een uitgever of een platenmaatschappij. De maker is dan zelf meestal niet meer bevoegd om toestemming te geven voor het gebruik van zijn werk.

Het is soms moeilijk om te achterhalen wie het werk gemaakt heeft en wie er nu auteursrecht op heeft. Als je er niet achter kan komen wie de auteursrechthebbende is, mag je het werk niet gebruiken.

3 Wat doe ik met het werk?

a. Maak ik het werk openbaar?

Een auteursrechtelijk beschermd werk mag je niet zonder toestemming aan het publiek ter beschikking stellen. Daaronder valt bijvoorbeeld het uploaden van een muziekstuk, maar ook het plaatsen van een foto op je website of een openbare voordracht.

b. Verveelvoudig ik het werk?

Een auteursrechtelijk beschermd werk mag je niet zonder toestemming verveelvoudigen. Daaronder valt niet alleen het kopiëren van het werk, maar ook het bewerken of vertalen ervan. Heel veel handelingen zijn door het auteursrecht tot de exclusieve bevoegdheid van de rechthebbende gemaakt.

4 Is er een uitzondering van toepassing?

a. Welke uitzonderingen zijn er?

Omdat het exclusieve recht van de auteursrechthebbende zo ruim is, is er ook een aantal uitzonderingen op dit recht gemaakt. Er zijn uitzonderingen die specifiek voor bepaalde gebruikers gelden, zoals de persexceptie en de onderwijsexceptie. De belangrijkste uitzonderingen die voor iedereen gelden zijn het citaatrecht en de privékopie. Het is erg moeilijk te bepalen of je een beroep kan doen op een van de uitzonderingen. Wil je meer zekerheid, neem dan contact op met de Clinic.

b. Valt mijn gebruik onder het citaatrecht?

Het citaatrecht houdt in dat je geen inbreuk maakt als je het werk gebruikt in de context van een bespreking ervan. Je mag dus bijvoorbeeld een recensie van een CD schrijven en daarbij een afbeelding gebruiken van het CD-hoesje. Je mag alleen datgene gebruiken dat je ook echt nodig hebt ter ondersteuning van je verhaal, niets meer. Ook mag je het geciteerde niet slechts als versiering gebruiken, het moet echt nut hebben. Je moet dan wel altijd de bron vermelden bij het werk.

c. Valt mijn gebruik onder de privékopie?

De privékopie betekent dat je geen inbreuk maakt als je een kopie van een werk maakt voor eigen gebruik. Dat betekent onder andere dat het downloaden van een liedje geen inbreuk

maakt op het auteursrecht. Je maakt dan namelijk een kopie van het liedje op je eigen computer. Voorwaarden zijn dat je de kopie zelf moet maken en ook niet aan anderen mag doorgeven. Let op dat het downloaden van software niet onder de privékopie valt! Daarvoor zijn specifieke regels.

d. Valt mijn gebruik onder de persexceptie?

De persexceptie houdt in dat persorganen nieuwsberichten mogen overnemen van andere persorganen. Of je als blogger een persorgaan bent, is moeilijk te beoordelen. Als je regelmatig nieuws brengt, zal je waarschijnlijk wel een beroep kunnen doen op deze uitzondering. Je mag dan alleen tekstberichten overnemen en je moet altijd de bron en de naam van de schrijver vermelden.

e. Is het recht uitgeput?

Als een exemplaar van een auteursrechtelijk beschermd werk eenmaal binnen Europa op de markt is gebracht, mag je dat exemplaar vrij verhandelen. Dat betekent dat je een boek dat je in de boekwinkel hebt gekocht wel op marktplaats mag aanbieden. Dat valt niet onder openbaarmaken.

Merkenrecht

Het merkenrecht is bedoeld om te voorkomen dat je als consument in verwarring raakt over de herkomst van producten of diensten en om te voorkomen dat concurrenten oneerlijk profiteren van de reputatie van een bekend merk.

Er zijn verschillende soorten merken. Sommige merken bestaan alleen uit een woord (woordmerk), andere merken hebben alleen een plaatje (beeldmerk). Veel merken bestaan uit een combinatie van beeld en woord.

Een merk is pas beschermd als het ingeschreven is in het merkenregister. Daarvoor moet een vergoeding betaald worden. Een merk kan pas ingeschreven worden als het voldoende onderscheidend vermogen heeft. Dat betekent dat het niet teveel voor de hand mag liggen om dat merk te gebruiken voor een bepaalde dienst of product. Vaak gebruiken bedrijven dan een afbeelding om hun merknaam meer onderscheidend vermogen te geven. Als een beeldmerk een afbeelding bevat, kan het ook worden beschermd door het auteursrecht.

Mag ik in een blog over een bepaald merk schrijven?

Mag ik een merk in mijn domeinnaam gebruiken?

Mag ik op mijn website merkproducten verkopen zonder toestemming van de merkhouder?

Mag ik plaatjes van de merkproducten gebruiken om te adverteren?

Mag ik in een blog over een bepaald merk schrijven?

In beginsel mag je als blogger over alles schrijven wat je maar interesseert. Natuurlijk mag je daarbij ook merken noemen. Je mag ook een kritisch verhaal of een recensie over een bepaald merk schrijven. De vrijheid van een blogger is daarbij vrij groot. Een grens aan de vrijheid van meningsuiting ligt in het merkenrecht. Je mag niet onnodig negatieve woorden gebruiken en daarmee de reputatie van het merk schaden.

Als je een fan- of haatwebsite van een merk maakt, krijg je ook met het merkenrecht te maken. In principe ben je vrij om dit soort websites te maken. Wel moet je rekening houden met wat hierboven staat over het schaden van de reputatie van het merk en mag je niet de indruk wekken dat je website iets te maken heeft met de officiële merkhouder. Zet dus altijd duidelijk op je website dat het een kritisch blog is en je geen zakelijke band hebt met de merkhouder.

Mag ik een merk in mijn domeinnaam gebruiken?

Een merknaam verwerken in je domeinnaam levert al heel snel merkinbreuk op. Je mag namelijk niet de indruk wekken dat je iets met de merkhouder te maken hebt als dat niet zo is.

Wees ook voorzichtig met toevoegingen als ‘tweedehands’ of ‘te koop’ aan het merk in je domeinnaam. Zelfs dan kan het namelijk lijken alsof je een bepaalde band hebt met de merkhouder. Dat is ook afhankelijk van de inhoud van je website. Als je bijvoorbeeld namaak merkproducten verkoopt op je website, mag je de merknaam in ieder geval niet gebruiken.

Het registreren van een domeinnaam die een beschermd merk bevat, met het doel deze te verkopen aan de merkhouder, is in ieder geval merkinbreuk. Je kan daar aardig mee in de problemen komen.

Mag ik op mijn website merkproducten verkopen zonder toestemming van de merkhouder?

Het aanbieden van merkproducten kan merkinbreuk opleveren als dat zonder toestemming van de merkhouder gebeurt. Als je dus geen officieel verkooppunt bent, mag je in principe geen merkproducten aanbieden.

Daarop is een belangrijke uitzondering. Als een product eenmaal binnen Europa (binnen de EER) op de markt is gebracht door de merkhouder, mag iedereen dat product zonder toestemming doorverkopen. Haal je dus je merkproducten uit China, dan maak je waarschijnlijk merkinbreuk. Maar komen je producten van een distributeur in Frankrijk, dan kan de merkhouder je niet tegenhouden.

Nog steeds moet je er dan voor zorgen dat je duidelijk maakt dat je geen officieel verkooppunt bent en geen banden hebt met de merkhouder.

Mag ik plaatjes van de merkproducten gebruiken om te adverteren?

Als je op basis van wat hierboven staat merkproducten mag verkopen, wil je natuurlijk ook graag plaatjes laten zien van wat je op je website verkoopt. Je loopt dan tegen het probleem aan dat er nog steeds merkrechten en auteursrechten zitten op de foto's van de producten en het logo van de fabrikant.

Dit zou dus betekenen dat je de producten die in Europa op de markt zijn gebracht wel mag verkopen, maar dat je niet mag adverteren voor deze producten. Omdat dat niet logisch is, is in de rechtspraak bepaald dat je altijd op een redelijke manier mag adverteren voor producten die je mag verkopen. Je mag dus op je website foto's van de merkproducten laten zien en aangeven dat je producten van een bepaald merk verkoopt. Als je er maar voor zorgt dat je niet de indruk wekt dat er een band bestaat tussen jou en de merkhouder.

Let er wel op dat er ook auteursrecht op de foto's zal zitten. Je mag deze foto's niet gebruiken zonder toestemming van de fotograaf. Je kan het beste gewoon zelf foto's maken van de producten. Gebruik in ieder geval nooit foto's uit de reclamecampagne van het merk!

Privacy

Privacy is een ruim begrip: het gaat onder meer om de bescherming van persoonsgegevens, de bescherming van je eigen lichaam en woning, de bescherming van familie- en gezinsleven, en het recht vertrouwelijk te communiceren via brief, telefoon en e-mail. Hier is vooral de bescherming van persoonsgegevens van belang.

Het recht op privacy is een grondrecht dat is vastgelegd in verschillende internationale verdragen en in de Nederlandse Grondwet. Het recht geldt ten opzichte van de overheid, die zich niet zomaar mag mengen in het leven van hun burgers zonder gegronde reden, maar ook tussen burgers onderling.

Wanneer is iets een persoonsgegeven?

Mag ik privé gegevens van anderen in mijn blogs zetten?

Maakt het uit of mijn Hyves/Facebook pagina afgeschermd is?

Mag ik foto's of filmmateriaal van mensen op mijn blog zetten?

Mag ik een streaming video uitzenden op mijn blog?

Maakt het uit of dit foto's of filmpjes van bekende mensen zijn?

Wat als de foto nieuwswaarde heeft?

Wat kan ik doen als iemand persoonlijke gegevens over mij openbaart?

Wanneer is iets een persoonsgegeven?

Een persoonsgegeven is elk gegeven waarmee een bepaalde persoon herkend kan worden. Dat is natuurlijk in de eerste plaats zijn naam of foto, maar het kan ook een gegeven zijn waarmee je iemand indirect kan herkennen, zoals een e-mailadres. Zelfs informatie over waar iemand naar school gaat kan een persoonsgegeven zijn, omdat sommige mensen in combinatie met andere gegevens zouden kunnen weten om wie het gaat. Informatie over een persoon is dus al heel snel een persoonsgegeven.

Mag ik privé gegevens van anderen in mijn blogs zetten?

Als je een blog wil schrijven waarin je ook over andere personen schrijft, moet je rekening houden met hun privacy. Dat betekent dat je moet zorgen dat de personen niet herkenbaar zijn in wat je schrijft. Alleen het veranderen van de naam is daarvoor niet altijd voldoende. Mensen zouden op basis van andere informatie in je blog toch kunnen herleiden over wie het gaat. Dan ben je onrechtmatig bezig, tenzij je toestemming van de betrokken personen hebt of jouw belang bij het schrijven over die persoon zwaarder weegt dan zijn privacybelang.

Bij het bepalen of jouw belang bij het schrijven over een persoon zwaarder weegt dan zijn privacybelang, speelt de vrijheid van meningsuiting een belangrijke rol. Het moet natuurlijk wel mogelijk blijven om je mening te uiten en te schrijven wat je wil. De regelgeving over privacy betekent dat je daarbij rekening moet houden met het privacybelang van de persoon waarover je schrijft. Hoe deze afweging uitvalt, zal per geval verschillen.

Extra voorzichtig moet je zijn met informatie over personen die te maken heeft met hun gezondheid, ras, seksuele geaardheid, godsdienst en politiek. De wet geeft deze gegevens meer bescherming. Je mag ze alleen gebruiken als je uitdrukkelijke toestemming hebt van de persoon. Als je zeker van je zaak wil zijn, kan je vooraf toestemming vragen aan de mensen waarover je wil schrijven. Dat is trouwens ook wel zo aardig.

Maakt het uit of mijn Hyves/Facebook pagina afgeschermd is?

Ook al is de kring van personen die een afgeschermd pagina kan zien kleiner, het kan nog steeds door anderen gelezen worden. Je hebt hier dus wel te maken met de regelgeving over privacy. Alleen als de informatie helemaal niet gepubliceerd wordt, bijvoorbeeld bij een ouderwets dagboek, is de regelgeving over privacy niet van toepassing.

Daarom is het verstandig, maar ook zeker zo netjes, om steeds toestemming te vragen aan personen waarvan je informatie of foto's op je Hyves/Facebook pagina wil zetten.

Mag ik foto's of filmmateriaal van mensen op mijn blog zetten?

Als je foto's of video's van mensen op je blog wil zetten, heb je niet alleen te maken met regelgeving over privacy, maar ook met het portretrecht en het auteursrecht.

Ten eerste is een foto of video waarop een persoon te zien is een persoonsgegeven, dus wat hiervoor staat over persoonsgegevens is van toepassing.

Daarnaast moet je rekening houden met het portretrecht van de afgebeelde persoon. Het portretrecht bepaalt dat je een afbeelding van iemand niet mag gebruiken als de afgebeelde persoon een redelijk belang heeft bij het niet publiceren van de foto. Een redelijk belang kan met privacy te maken hebben, bijvoorbeeld als je intiem op de foto wordt afgebeeld, maar het kan ook een meer financieel belang zijn. Een professioneel model of een bekende Nederlander zal sneller een redelijk belang hebben, omdat hij of zij normaal gesproken geld kan vragen voor het gebruiken van de foto. Niet alleen een foto waarop iemands gezicht staat is een portret. Het portretrecht geldt voor alle foto's waarop iemand herkenbaar is afgebeeld. Dat kan dus bijvoorbeeld ook zijn door een karakteristieke lichaamshouding.

Tot slot moet je altijd rekening houden met het auteursrecht van de fotograaf. Heb je de foto of video niet zelf gemaakt, dan moet je toestemming van de maker hebben om hem te gebruiken. Kijk voor meer informatie in het hoofdstuk over auteursrecht.

Mag ik een streaming video uitzenden op mijn blog?

Voor een video geldt in principe hetzelfde als voor een foto. Het is alleen bij een streaming video nog moeilijker om invloed te hebben op wie erop staat en wat diegene doet. Ook bij een video mag je de video niet openbaar maken als een persoon herkenbaar op de video staat en een redelijk belang heeft tegen de publicatie.

Een video van een menigte in een voetbalstadion mag dus gepubliceerd worden, zonder dat de individuele supporters hier iets tegen kunnen doen. Hang je een camera op in bijvoorbeeld een café, dan zal je al snel inbreuk maken op de privacy van de bezoekers. Het zal namelijk erg lastig zijn om van alle bezoekers afzonderlijk toestemming te verkrijgen. Het maken van stiekeme opnamen van mensen is in veel gevallen onrechtmatig.

Maakt het uit of dit foto's of filmpjes van bekende mensen zijn?

Bekende mensen hebben sneller een financieel belang. Zij kunnen namelijk normaal gesproken geld vragen voor het gebruik van hun foto. Aan de andere kant zullen bekende mensen minder snel een beroep kunnen doen op hun privacybelang. Het feit dat ze te pas en te onpas gefotografeerd worden en in de belangstelling staan, hoort bij hun beroep of functie. Hoge bommen vangen nu eenmaal veel wind.

Een foto plaatsen bij een verhaal over bekende personen mag daarom vaak wel. Als je de foto niet zelf hebt gemaakt, moet je natuurlijk wel toestemming hebben van de auteursrechthebbende.

Wat als de foto nieuwswaarde heeft?

Het tonen van iemands portret kan nieuwswaarde hebben. Tegelijkertijd kan daarmee iemands privacy of reputatie geschonden worden. Denk bijvoorbeeld aan foto's van een bekende Nederlander die vreemdgaat. Als een foto nieuwswaarde heeft dan moet het belang van bescherming van de privacy van de gefotografeerde worden afgewogen tegen de vrijheid van meningsuiting. De uitkomst van deze afweging is heel moeilijk te voorspellen, omdat het afhangt van de precieze omstandigheden.

Wat kan ik doen als iemand persoonlijke gegevens over mij openbaart?

Wanneer je persoonlijke gegevens openbaar gemaakt worden, is de eerste stap altijd om diegene erop te wijzen. Vaak zijn mensen zich er niet van bewust dat ze iets onrechtmatigs doen. Laat weten dat je het niet op prijs stelt, dan zullen ze je gegevens wellicht meteen verwijderen of anonimiseren. Lukt dat niet, dan kan je overwegen om naar de rechter te stappen.

Gaat het om een bedrijf of de overheid die je privacy schendt, dan kan je contact opnemen met het College Bescherming Persoonsgegevens. Het CBP regelt de handhaving van de wetgeving met betrekking tot persoonsgegevens en kan boetes opleggen aan bedrijven die deze wetgeving schenden. Op de website van het CBP kan je een klacht indienen (www.cbpweb.nl).

Zelfs als je gegevens op een rechtmatige manier verwerkt worden, heb je een aantal rechten. Zo heb je het recht om te weten welke gegevens een bepaald bedrijf of overheidsorgaan van je hebben, dat heet inzagerecht. Daarnaast heb je het recht om verbetering, aanvulling of verwijdering van je gegevens te eisen als deze niet kloppen.

Vrijheid van meningsuiting

Vrijheid van meningsuiting wordt beschouwd als de hoeksteen van een vrije democratie. Het betekent, kort gezegd, dat je mag zeggen of schrijven wat je wilt. Uitingsvrijheid geldt niet alleen voor informatie die mensen graag willen ontvangen, maar ook voor informatie waaraan mensen zich ergeren of die kan shockeren.

Er zijn natuurlijk wel grenzen aan de uitingsvrijheid. Die zijn te vinden in het civiele recht en in het strafrecht. In het civiele recht moet je je bijvoorbeeld nog steeds houden aan de regels van het auteursrecht, het merkenrecht en privacy. In het strafrecht zijn grenzen te vinden in de delicten van smaad, laster, discriminatie of belediging.

Vrijheid van meningsuiting is een grondrecht dat, net als privacy, vastgelegd is in verschillende internationale verdragen en in de Nederlandse Grondwet.

Mag ik beledigend of kritisch over personen schrijven op mijn blog?

Is er dan verschil tussen publieke personen en privé personen?

Als mijn tekst gebaseerd is op feiten, mag ik dan meer schrijven dan bij een mening?

Mag mijn blog zomaar verwijderd/ontoegankelijk gemaakt worden?

Wanneer is een uiting strafbaar?

Kan ik me als blogger beroepen op bronbescherming?

Heb ik als blogger recht op een perskaart?

Mag ik beledigend of kritisch over personen schrijven op mijn blog?

Vrijheid van meningsuiting is een heel belangrijk grondrecht. Je mag zelfs dingen schrijven die schokkend of kwetsend zijn. Maar er zijn ook grenzen, bijvoorbeeld het belang van de bescherming van de reputatie of privacy van degene waar je over schrijft. Er zal steeds een afweging plaats moeten vinden om te bepalen welk recht zwaarder weegt. Kijk voor meer informatie hierover ook in het hoofdstuk over privacy.

Het is bijna onmogelijk om vooraf te bepalen welk belang zwaarder zal wegen. Dat hangt af van verschillende factoren. Zo zal meespelen of je schrijft over een politicus of bekende Nederlander, of wat je schrijft waar is, wat het doel is van je blog en hoe je aan de informatie bent gekomen.

Is er dan verschil tussen publieke personen en privé personen?

Er is een verschil tussen wat je over een publieke en over een privé persoon mag schrijven. Een publiek persoon, zoals een politicus of een bekende Nederlander, moet meer verduren dan een gewone persoon, onder het motto 'hoge bomen vangen veel wind'. Als privé persoon heb je je namelijk niet willens en wetens blootgesteld aan publiciteit en daarom hoef je niet te verwachten dat er over jou dingen geschreven worden. Toch betekent dit niet dat je zomaar alles mag schrijven over bekende Nederlanders. Ook zij hebben recht op privacy en bescherming van hun reputatie.

Als mijn tekst gebaseerd is op feiten, mag ik dan meer schrijven dan bij een mening?

Als je je stuk presenteert als feitelijk, moet je bewijs kunnen leveren voor die feiten. Schrijf je je blog als een opiniestuk waarin je je mening geeft, mag je wat verder gaan. Je hoeft je mening niet te bewijzen en je mag ook overdrijven en sterke woorden gebruiken.

Mag mijn blog zomaar verwijderd/ontoegankelijk gemaakt worden?

Je blog mag niet zomaar verwijderd of ontoegankelijk gemaakt worden. De meeste providers zullen echter in hun voorwaarden hebben staan dat ze je mogen blokkeren of je blog mogen verwijderen als er zich illegale dingen op je website bevinden, zoals smaad, laster of auteursrechtinbreuk. Een provider kan hiervoor namelijk aansprakelijk gesteld worden. Als je de regels uit de voorwaarden overtreedt, zal een provider je blog dus wel mogen verwijderen.

Wanneer is een uiting strafbaar?

In het wetboek van strafrecht staat een aantal delicten die te maken hebben met uitingen. Hoewel je dus in principe vrij bent om je mening te uiten, stelt het strafrecht daaraan wel enige grenzen. Deze zijn te vinden in de delicten smaad, laster, belediging en discriminatie.

- Smaad is het opzettelijk aantasten van iemands reputatie. Het hoeft niet te gaan om een leugen, ook de waarheid kan als smaad gezien worden wanneer dit iemands reputatie aantast. Aan de andere kant is er natuurlijk de vrijheid van meningsuiting. Er moet dus steeds een afweging gemaakt worden tussen de bescherming van iemands reputatie en de vrijheid van meningsuiting. Dat is een lastige afweging, waarbij het maatschappelijke belang van de uiting vaak een belangrijke rol speelt. Een bewering die nieuwswaarde heeft, zal niet snel smaad opleveren.
- Laster is het zwartmaken van een ander door beweringen te doen die niet waar zijn. Degene die de bewering doet, weet dan dat de bewering onjuist is.
- Een belediging is een opmerking die onnodig kwetsend is. Vaak is deze opmerking wat algemener van aard dan bij smaad, maar de grens tussen smaad en belediging is moeilijk te trekken.
- Discriminatie is het onrechtmatig onderscheid maken tussen mensen of groepen mensen (meestal minderheden) op basis van bijvoorbeeld afkomst, ras, geboorteland, geloof, politieke of religieuze overtuigingen, sekse, handicap, leeftijd.

Kan ik me als blogger beroepen op bronbescherming?

Bronbescherming is een vorm van vrijheid van meningsuiting . Het betekent dat je niet gedwongen kan worden om de bron van bepaalde informatie openbaar te maken. Bronbescherming geldt in Nederland alleen voor journalisten.

Door de opkomst van internet is het moeilijk geworden om een nauwkeurige definitie van de pers te geven. Iedereen kan een website beginnen waarop nieuws gebracht wordt en dus een soort journalist worden. Er is daarom een discussie ontstaan of bronbescherming ook moet gelden voor bloggers en andere personen die via de media deelnemen aan het publieke debat. De Raad voor de Journalistiek vindt iemand een journalist als diegene zichzelf presenteert als journalist. Op dit moment is het dus moeilijk te zeggen wanneer je als blogger een beroep kan doen op bronbescherming.

Heb ik als blogger recht op een perskaart?

Perskaarten worden uitgegeven door de Nederlandse Vereniging voor Journalisten (NVJ). Je moet dus lid zijn van de NVJ om een perskaart te kunnen krijgen.

Aansprakelijkheid

Aansprakelijk zijn betekent dat je in ieder geval verplicht bent om de schade te vergoeden die iemand heeft geleden als gevolg van iets waarvoor jij verantwoordelijk bent. Als je bijvoorbeeld inbreuk pleegt op het auteursrecht van iemand, ben jij aansprakelijk voor de schade die hij daardoor lijdt. Over het algemeen ben je aansprakelijk voor je eigen daden. Als ouder kan je daarnaast bijvoorbeeld aansprakelijk zijn voor de handelingen van je kinderen.

Een provider of websitehouder kan ook aansprakelijk zijn voor wat anderen op een website zetten. In sommige gevallen kan de provider of websitehouder vrijgesteld worden van deze aansprakelijkheid. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer ze niet wisten en ook niet konden weten dat de informatie onrechtmatig was. Zodra de provider of websitehouder op de hoogte wordt gesteld van de onrechtmatigheid en het onrechtmatig karakter is overduidelijk, moet de informatie verwijderd worden. Gebeurt dat niet, dan is de provider of websitehouder zelf alsnog aansprakelijk.

Ben ik aansprakelijk voor wat ik op mijn weblog zet?

Ben ik aansprakelijk voor wat anderen op mijn website zetten?

Mag ik reacties op mijn blog verwijderen of wijzigen?

Als ik een klacht krijg over mijn blog, moet ik die blog er dan direct afhalen?

Kan ik ontslagen worden als ik blog over mijn werk?

Kan ik ook strafrechtelijk vervolgd worden voor dingen op mijn weblog?

Mag ik anoniem bloggen?

Wanneer geeft mijn provider mijn gegevens aan derden?

Ben ik aansprakelijk voor wat ik op mijn weblog zet?

Ondanks het feit dat je in Nederland het recht hebt om vrij je mening te uiten, kun je wel aansprakelijk gesteld worden voor wat je op je weblog zet. Er bestaan dus grenzen aan de vrijheid van meningsuiting (zie ook het hoofdstuk over vrijheid van meningsuiting).

Hoewel je, zeker als blogger, vrij ver mag gaan, liggen er grenzen in het strafrecht en in het civiele recht. In het strafrecht bestaan er bijvoorbeeld diverse misdrijven die je kunt begaan door middel van uitingen, zoals smaad, laster, discriminatie of belediging. Ook onder het civiele recht kun je aangesproken worden. Bijvoorbeeld wanneer je inbreuk pleegt op auteursrechten of een andere onrechtmatige daad pleegt.

Aansprakelijkheid kan bijvoorbeeld leiden tot het opleggen van een verplichting tot rectificatie of tot het vergoeden van schade. Wanneer je aangeklaagd wordt voor een misdrijf, loop je bij veroordeling de kans op een boete of zelfs een gevangenisstraf. Als blogger zal je vrijheid van meningsuiting zwaar wegen, dus de kans dat je strafrechtelijke problemen krijgt is niet zo groot.

Ben ik aansprakelijk voor wat anderen op mijn website zetten?

In principe zijn de bezoekers die iets op je website zetten zelf aansprakelijk voor hun uitingen. Het kan ook voorkomen dat je als websitehouder aansprakelijk bent voor iets wat een ander op jouw website heeft geplaatst. Als het bericht overduidelijk onrechtmatig is, bijvoorbeeld als je meteen ziet dat het bericht beledigend is of inbreuk maakt op auteursrechten, moet je het bericht meteen verwijderen. Doe je dat niet, dan ben je aansprakelijk. Hoe meer je je met de inhoud van je website bemoeit (bijvoorbeeld door moderators te gebruiken), des te eerder ben je aansprakelijk voor de inhoud van je website.

Als je helemaal niet op de hoogte bent van wat er op je website gebeurt, dan kun je beschermd worden als hostingprovider. Je bent dan niet aansprakelijk voor de inhoud van je website, maar je blijft verplicht om onrechtmatige informatie van je site te verwijderen, wanneer iemand je van de onrechtmatigheid op de hoogte stelt.

Mag ik reacties op mijn blog verwijderen of wijzigen?

Reacties die onrechtmatig zijn, bijvoorbeeld omdat ze beledigend zijn of auteursrechtinbreuk opleveren, mag je verwijderen. Dit is ook verstandig omdat je daar eventueel aansprakelijk voor kunt worden gehouden. Je bent echter niet verplicht om reacties te filteren.

Een reactie op een blog kan ook een persoonsgegeven zijn, als de reactie herleidbaar is tot een persoon. Dat betekent dat je het bericht moet verwijderen als de bezoeker daarom vraagt. Als daardoor de hele discussie onbegrijpelijk wordt, mag je er ook voor kiezen om alleen de naam van degene die het bericht heeft geplaatst te wissen. Lees meer over persoonsgegevens in het hoofdstuk over privacy.

Het wijzigen van reacties mag wel, zolang je de inhoud van het bericht niet verandert. Je mag dus bijvoorbeeld wel scheldwoorden weghalen, maar je mag niet zomaar de helft van het bericht wissen. Dat heeft te maken met het auteursrecht van degene die het bericht heeft geschreven. Kijk voor meer informatie hierover in het hoofdstuk over auteursrecht.

Het is handig om spelregels op te stellen voor de gebruikers van je website. Daarin kan je aangeven dat de gebruikers zich niet schuldig mogen maken aan auteursrechtinbreuk of strafbare feiten op je website. In de spelregels kan je het recht voorbehouden om berichten te wijzigen of te verwijderen en zelfs gebruikers te blokkeren. Als een gebruiker zich dan niet aan deze regels houdt, kan je maatregelen nemen.

Als ik een klacht krijg over mijn blog, moet ik die blog er dan direct afhalen?

Je bent bij een klacht niet meteen verplicht je blogpost te verwijderen. Het is natuurlijk wel verstandig rekening te houden met het feit dat je aansprakelijk kunt zijn. Belangrijk is dus dat je klachten wel serieus neemt. Als het gaat om een overduidelijk onrechtmatige post, dan moet je het bericht in ieder geval meteen verwijderen.

Kan ik ontslagen worden als ik blog over mijn werk?

Bloggen over je werk is iets waar je voorzichtig mee om moet gaan. Op zich ben je natuurlijk vrij om te bloggen over wat je bezig houdt, zowel privé als op je werk. Er kan echter sprake zijn van gevoelige informatie waardoor je werkgever geschaad kan worden. Zeker bij beursgenoteerde bedrijven kan informatie die invloed heeft op de koers zeer negatieve gevolgen voor je werkgever hebben. Het is daarom mogelijk dat je werkgever het feit dat jij schadelijke informatie online zet, gebruikt als een gegronde reden voor ontslag.

Je moet ook altijd zorgen dat je jezelf niet presenteert als vertegenwoordiger van het bedrijf. Het is dus verstandig om bij je blog te vermelden dat je op persoonlijke titel schrijft en dat het niet noodzakelijkerwijs de mening is van het bedrijf waarvoor je werkt.

Kan ik ook strafrechtelijk vervolgd worden voor dingen op mijn weblog?

Het is mogelijk strafrechtelijk vervolgd te worden voor uitlatingen op je weblog. Misdrijven als smaad, laster, belediging en discriminatie gelden ook voor posts op je weblog. In het hoofdstuk over vrijheid van meningsuiting worden deze delicten behandeld.

Mag ik anoniem bloggen?

Het is niet verboden om anoniem te bloggen. Het anonimiseren van je posts kan bijvoorbeeld handig zijn op het moment dat je blogt over persoonlijke dingen die je kwijt wilt maar waar je niet direct iedereen van op de hoogte wil stellen.

Anonimiteit sluit trouwens niet uit dat je wel aansprakelijk kunt zijn voor je posts. Anoniem of niet, je bent toch aansprakelijk voor door jou gepubliceerde onrechtmatige of strafbare berichten. Bovendien moet je in de gaten houden dat je nooit honderd procent anoniem zal zijn. Via je provider ben je bijvoorbeeld wel op te sporen. Je provider kan namelijk verplicht worden om je gegevens door te geven wanneer je bijvoorbeeld een strafbaar feit pleegt of een onrechtmatig bericht plaatst.

Wanneer geeft mijn provider mijn gegevens aan derden?

Meestal zijn providers zeer terughoudend met het verstrekken van klantgegevens aan derden. Het zal dan gaan om de zogenaamde NAW-gegevens (naam, adres en woonplaats). Providers zijn er over het algemeen niet happig op deze te verstrekken omdat ze graag de privacy van hun klanten willen beschermen.

Wanneer er mogelijk sprake is van een strafbaar feit (zoals smaad of laster) of een onrechtmatige daad (zoals inbreuk op auteursrechten of privacy), kan de provider verplicht zijn je gegevens af te geven. In die omstandigheden zal de provider dat ook vaak doen.

Hyperlinks

Hyperlinks zijn van fundamenteel belang voor de werking van het internet. Zonder de functie van doorverwijzen en doorsturen zou het internet niet kunnen functioneren. Er is daarom ook niets mis met gebruik van hyperlinks op je website.

Hyperlinken is dus meestal gewoon legaal. Er ontstaan echter problemen als je doorverwijst naar een pagina of inhoud die onrechtmatig is. Je moet de link weghalen van je website als je weet of redelijkerwijs behoort te weten dat de link verwijst naar onrechtmatig materiaal of een website met onrechtmatig materiaal. Dus bijvoorbeeld na een tip of opmerking van een derde die je op de inbreuk wijst.

Is deeplinken of inline linken verboden?

Ben ik verantwoordelijk voor links die mijn bezoekers plaatsen?

Mag ik linken naar onrechtmatig materiaal?

Mag ik linken naar pornografisch of 18+ materiaal?

Mag ik linken naar goksites of reclame voor goksites maken?

Is deeplinken of inline linken verboden?

Bij deeplinken link je direct naar een onderliggende pagina van een andere website. Je omzeilt daarmee de homepage van een website, waarop meestal de meeste advertenties staan. Websitehouders zijn hier niet blij mee omdat ze advertentieinkomsten mislopen als mensen niet langs de homepage komen. Deeplinken is echter niet verboden.

Daarnaast is er inline of framed linken. Daarmee laat je via een link bijvoorbeeld een afbeelding van een andere website zien in jouw website. Zo lijkt het alsof die afbeelding gewoon bij jouw website hoort. Dit kan een auteursrechtinbreuk opleveren, omdat je de afbeelding openbaar maakt. Hiervoor is toestemming nodig van de auteursrechthebbende. Voor een verdere uitleg over het gebruik van afbeeldingen op websites, zie het hoofdstuk over auteursrecht. Het kan soms ook merkinbreuk opleveren.

Ben ik verantwoordelijk voor links die mijn bezoekers plaatsen?

De aansprakelijkheid voor materiaal geplaatst door anderen, geldt ook voor hyperlinks. Zie voor meer informatie hierover het hoofdstuk over aansprakelijkheid. Als een reactie op je blog een link bevat die naar onrechtmatig materiaal verwijst, moet je deze verwijderen als je weet of zou moeten weten dat de link naar verboden materiaal verwijst. Vaak is verwijderen voldoende en ben je niet direct strafbaar of onrechtmatig bezig. Maar als je de link niet weghaalt, kun je zelf aangesproken worden.

Mag ik linken naar onrechtmatig materiaal?

Hier moet een onderscheid gemaakt worden in twee groepen. Allereerst is er het linken naar strafbaar materiaal, zoals bijvoorbeeld naar racistische websites of sites waarop kinderporno staat. Het willens en wetens linken naar dit soort sites is strafbaar. Het is ook strafbaar als je zou moeten weten dat de link verwijst naar strafbare zaken.

De tweede vorm is linken naar materiaal dat beschermd is, zoals auteursrechtelijk beschermd werk. Dit is niet verboden. Het is pas verboden als je stelselmatig naar beschermd materiaal zoals mp3-bestanden linkt, die zonder toestemming van de eigenaar ergens op het internet zijn gezet.

Linken naar onrechtmatig materiaal is alleen verboden wanneer je weet of had moeten weten dat de link leidt naar onrechtmatige publicaties.

Mag ik linken naar pornografisch of 18+ materiaal?

In Nederland zijn pornografische websites niet verboden. Het linken daar naar toe dus ook niet. Wel zetten veel websites een waarschuwing bij de link, zoals pas op: 18+ materiaal of materiaal dat niet geschikt is voor bekijken op het werk (Not Safe For Work, NSFW). Dit

is handig, maar niet verplicht. Linken naar onrechtmatige websites is wel verboden. Dat betekent dat linken naar websites met kinderporno wel strafbaar is.

Mag ik linken naar goksites of reclame voor goksites maken?

In beginsel is gokken in Nederland verboden. In Nederland mag je alleen een kansspel aanbieden als je een vergunning hebt van de overheid. Lotto, de Staatsloterij en Holland Casino hebben bijvoorbeeld een vergunning.

In Nederland zijn geen vergunningen vergeven aan bedrijven die online kansspelen aanbieden (zoals internetcasino's). Het aanbieden van online kansspelen is dus verboden. De meeste gokwebsites zijn dan ook in het buitenland gevestigd, waar gokken niet verboden is. Maar zodra een casino zich mede op de Nederlandse markt richt, zijn deze bedrijven in overtreding.

In Nederland is het bevorderen van kansspelen ook niet toegestaan. Het maken van reclame voor goksites die in Nederland verboden zijn, is dus ook niet toegestaan. Denk bijvoorbeeld aan reclame maken via banners. Het linken naar goksites kan ook gezien worden als het bevorderen van kansspelen en is dus ook niet toegestaan.